

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Personalhistorisk Tidsskrift

Årgang
107
1987 : 1

Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie

Indhold

<i>Hans Chr. Wolter</i> : Hærens registrering af udskrevne og hvervede	1
<i>H.F. Garde</i> : Kontreadmiral T.V. Gardes anetavle	25
<i>Vello Helk</i> : Supplement til magisterpromotioner i København 1544–1585	41
<i>Urban Schrøder</i> : Til barsel på Mindstrup 1567. En optegnelse i en gammel bog	45
<i>Gregers Hansen</i> : Journalisten Henrik V. Ringsteds anetavle	61
<i>Erik Kann</i> : Mikrofilm i Landsarkivet, København, en vejledning	71
<i>Erik Kann</i> : De statslige arkivers publikationer 1986, en oversigt	77
<i>Carl Langholz</i> : Rettelser og tilføjelser til »Præsteslægten Hemmet i fem led«	81
<i>Orientering:</i>	
Henvendelse fra forfatteren Alex Haley	83
Nordisk Symposium for EDB i slægtsforskningen, afholdt i Sånga Säby, Mälardalen ved Stockholm	84
Resultatopgørelse og balance 1986 for Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie	86
<i>Anmeldelser:</i>	
Annegrete Dybdahl: Historisk vejviser. (<i>Erik Kann</i>)	88
Jeg arbejder med... Dansk Slægtsforskerfortegnelse, hæfte 1–8, 1978–1986 (<i>Erik Kann</i>)	88
Slægtsforskertræf 1986 (<i>Erik Kann</i>)	89
Aggersborg gennem 1000 år. Fra vikingeborg til slægtsgård. Red. af Felix Nørgaard, Else Roesdahl, Roar Skovmand (<i>Erik Kann</i>)	89
Genealogie der Grafen von der Wenge genant Lambsdorff (<i>Vello Helk</i>)	90
»Hædermænd. 45 Dannebrogsmænds levnedsskildringer«.	
Ved Tage Kaarsted (<i>Tommy Watson</i>)	90
Ole Møller Jensen og Mogens Bendixsen: Den lange vej til Glæden (<i>Tommy Watson</i>)	91
Erling Vester Jacobsen: Thagaard i 12 generationer (<i>Hans H. Worsøe</i>)	92
A. Kann Rasmussen: Danske i Siam 1858–1942 (<i>Hans H. Worsøe</i>)	92
Jørgen Nybo Rasmussen: Broder Jakob den Danske (<i>Jørgen Mikkelsen</i>)	93
Orla Rasmussen: Charlotte Hylleborg Storm (1727–1801) Peder Pedersen Malling (1712–1779) og deres efterkommere (<i>Poul Steen</i>)	94

Billedet på omslaget:

P.S. Garde 1759–1806. Se iøvrigt artiklen af H.F. Garde side 25–39 i nærværende hæfte af Personalhistorisk Tidsskrift.

Kendte danskeres anetavler XXII

Kontreadmiral T. V. Gardes anetavle

Af

H. F. Garde

Op gennem det 19. århundrede var der inden for en gren af slægten Garde tradition for, at de unge mænd burde blive enten søofficer eller præst. T. V. Garde (1859–1926) valgte ligesom sin fader og en 1½ år ældre broder og et par andre nære slægtninge marinen og blev den hidtil måske mest betydelige af de mange søofficerer i familien.

Gennem tiptipoldemoderen Anna Dorothea Wildenrath (nr. 35) og hendes moder Vibeke Margrethe Welding har han fælles aner med Agnes Henningsen (Persh. T. 1981 s. 145ff) og Karen Blixen (Persh. T. 1983 s. 151ff) foruden med N. F. S. Grundtvig, Henrik Steffens og Herman Bang.¹

Proband

1 *Thomas Vilhelm Garde*, f. 22/10 1859 i Kbh. (Holmens); død 24/6 1926 sst., bisat fra St. Pauls kirke, begr. i Gentofte. G. 1 24/11 1885 i Odense (St. Knuds landsogn) m. *Inger Kirstine Holm*, f. 5/10 1859 i Hunderup ved Odense (St. Knuds landsogn), død 15/5 1904 i Hellerup (dt. af lærer Jørgen Andersen H. og Frederikke Hannibaline Levetzau Egholt). G. 2 26/11 1906 i Gentofte m. *Christine Wilhelmine Ohlsen*, f. 15/5 1877 i Fredericia, død 6/3 1969 i Ordrup (dt. af grosserer Ditlef Albert Heinrich O. på Øregård og Christine Ahlmann).

Kadet 1876, sekondløjtnant m. Gerners medalje 1880, premierløjtnant 1881, kaptajn 1898, kommandør 1908, kontreadmiral 1918. Deltog 1883–85 som næstkommanderende i den af Gustav Holm ledede konebådsekspedition og skrev sammen med ham det populære, endnu efterspurgte værk »Den danske Konebaadsekspedition til Grønlands Østkyst 1883–85«, som udkom 1887. Ledede 1893 en opmåling af skærgården ved Julianehåb og foretog en vandring over indlandsisen².

1908–11 direktør i marineministeriet, 1911–14 chef for flådens stab og under 1. verdenskrig 1914–15 chef for 2. eskadre, 1915–17 for 1. eskadre og fra 1918 for den flydende defension. Ved sin af-

T.V. Garde 1859-1926

gang fra tjenesten 1921 fik han – udover de tidligere opnåede sædvanlige ordener – tildelt den sjældne udmærkelse, fortjenstmedaljen i guld.³

Under sin vidt forgrenede virksomhed fik han rig anvendelse for sine evner og kundskaber og kom til at høre til de mænd, hvis navn vil blive mindet i marinens historie. Han var en født sømand og en førerskikkelse, hurtig til at tage beslutninger. Han kunne virke barsk, men mange kom til at føle, at der under det barske ydre bandede et varmt og medfølelse hjerte.

1 søn af 1. ægteskab.⁴

Susan Elizabeth Miller
1811-1902.
Daguerreotypi ca. 1850.

Forældre

- 2-3 *Hans Georg Friboe Garde*, f. 30/11 1825, døbt 4/5 1826 i Kbh. (Garnisons)⁵, død 13/12 1885 som chef for fregatten »Fyen« ved Malta og begr. i Valetta.^{5a} G. 18/12 1855 i Kbh. (Holmens) m. *Anna Christine Elisabeth Knudsen*, f. 31/10 1834 i Store-Heddinge, død 7/1 1919 i Kbh. (Holmens).

Sekondløjtnant 1846, premierløjtnant 1855, kaptajn 1868, kommandør 1874, kontreadmiral 1885. Gjorde i krigene 1848–50 og 1864 tjeneste i forskellige orlogsskibe og deltog bl.a. i 4 Vestindien-togter, 1872-73 som chef for korvetten »Dagmar«.⁶ 1860–62 højstkommanderende på Christiansø. 1884 chef for orlogsværftet.⁷

7 børn, hvoraf 5 nåede voksen alder.⁸

Bedsteforældre

- 4-5 *Janus Andreas Garde*, f. 1/6 1792 i Kbh. (Nikolaj), død 4/9 1874 sst. (Johannes). G. 31/5 1814 i Kbh. (Garnisons) m. *Cathrine Kirstine Qvistgaard*, f. 1/1 1786 i Sæby (Løve herred), død 4/12 1851 i Rønne.

P.S. Garde¹⁵ 1759-1806.

Student 1811 (privat), 1817 cand. jur., 1813–27 sekondløjtnant, fra 1822 premierløjtnant, i landetaten, senest ved 2. livreg. i Kbh. Jan. 1827 krigsråd og overgået til civiletaten som byskriver i Hasle m.m., 1835 byfoged i Rønne og herredsfoged i Bornholms vestre herred. 1856–70 kgl. rådmand samt by- og rådstueskriver i Helsingør.⁹

Udover sønnen 2 ugifte døtre.

- 6-7 *Adrian Benoni Bentzon Knudsen*, f. 14/1 1806 i Skelby på Falster, død 9/4 1879 i Christiansted, St. Croix. G. 8/5 1833 i Kbh. (Trinitatis) m. *Susan Elizabeth Miller*, f. 30/1 1811 på St. Thomas (døbt 7/5 1811 på St. Croix), død 23/12 1902 i Kbh. (Holmens).

Student 1824 (Nykøbing F.), kirurgisk eksamen 1830, 1831–38 læge i Store-Heddinge, 1838–47 distriktslæge i Sæby¹⁰, 1847–79 garnisonslæge på St. Croix, 1879 etatsråd.¹¹

4 børn.¹²

Oldeforældre

- 8-9 *Peter Schwane Garde*, f. 8/12 1759 i Vig, død 7/11 1806 i Kbh. (Trinitatis). G. 17/5 1786 i Kbh. (Trin.) m. *Anne Cathrine Reistrup*, f. 5/2 1764 i Kbh. (Trin.), død sst. 23/5 1819 (Trin.).¹³

Student 1779 (Roskilde), 1781 ansat under rentekammeret, 1799

James Miller? – 1822.
Original ukendt.

inspektør ved korntørringsanstalten og kornmagasinerne, der bl.a. forestod Norges forsyning med korn; havde selv 3 skibe.¹⁴ Medaljonportrætskik af A. Flint.¹⁵

5 børn blev voksne.¹⁶

- 10-11 *Ivar Pedersen Qvistgaard*, døbt 3/2 1754, død 1796 på Nøragergård, begr. 14/5 (Sæby, Løve herred). G. 19/8 1785 i Kalundborg m. *Agnete Cathrine Christine Plum*, døbt 10/9 1760 i Vejstrup, død 26/8 1799 i Kalundborg (g. 2 1797 m. proprietær Jens Korsgaard til Løjtegård på Amager).¹⁷

Levede til sin død sammen med faderen på Nøragergård.
4 børn.¹⁸

- 12-13 *Peter Adolph Knudsen*, f. 31/12 1759 i Kbh. (Frue), død 18/1 1820 i Skelby på Falster. G. 1 19/7 1787 i Kbh. (Frue) m. *Sofie Frederikke Oppenheim*, f. 4/4 1766, død 23/3 1798 i Snoldelev. G. 2. 24/5 1799 (Vallø) m. *Dorthea Elisabeth Rude*, døbt 17/12 1777 i Fakse, død 17/10 1838 i Kbh. (Trin.).

Susanna Uytendahl
1774?-1847.
Miniature ca. 1830.

1787–1802 sognepræst i Snoldelev-Tune, derefter til sin død i Skelby-Gedesby.

I alt 14 børn i de 2 ægteskaber.¹⁹

- 14-15 *James Miller*, fmtl. f. i Skotland, død 15/8 1822 i U.S.A. Levede i »naturligt ægteskab« m. frimustice²⁰ *Charlotte Christine Birgitte Cappel* (Cappel), døbt 3/2 1793 på St. Croix, død 19/1 1828 i Christiansted.

Medindehaver af firmaet »Miller, Lamb & Co.« på St. Thomas og »Lamb, Miller & Co.« i Glasgow. Ejer af sukkerplantagen »Charlotte Amalie« på St. Thomas.

8 børn.²¹

Tipoldeforældre

- 16-17 *Hans Jørgen Garde*, f. 28/2 1713 i Kbh. (Frue), død 25/9 1787 i Vig. G. 5/10 1753 på Anneberggård (Højby sogn) m. *Wiwiche Petrine Friboe*, døbt 21/12 1733 (Højby), begr. 10/10 1783 i Vig.

1752 sognepræst i Vig og Asminderup, 1777 provst i Odsherred.
7 børn, hvoraf 3 sønner blev voksne.²²

- 18-19 *Jens Andersen Reistrup*, f. ca. 1725 på Sjælland²³, utvivlsomt i Reistrup (Regstrup) i Nr. Jernløse Sogn²⁴, død 24/2 1799 i Kbh. (Nikolaj), 74 år. G. ca. 1757²⁵ m. *Anne Marie Larsdatter Lund*, døbt 28/11 1735 i Kbh. (Nik.), død efter 1806.²⁶
 9/3 1757 borgerskab som grovsmed i Kbh.²³, Jan. 1783–april 1785 oldermand for smedelavet²⁷. Boede de første år i Ny Adelgade, senere i Møntergade.²⁸
 7 børn.²⁹
- 20-21 *Peder Iversen Qvistgaard*, f. 7/4 1725 på Skikkild (Vejrum sogn ved Holstebro), død 21/5 1807 i Skælskør. G. 22/6 1752 m. *Anna Dorthea Jørgensen*, f. ca. 1736, fntl. i Bogense³⁰, død 26/12 1807 i Skælskør.
 Forpagter på Gisselfeld 1754–85. Købte 1/10 1784 Nøragergård i Sæby sogn af Claus Plum i Kalundborg.¹⁷
 4 børn, hvoraf 3 døde som små.
- 22-23 *Claus Plum*, f. 1716, fntl. i Veterslev³¹, død 8/2 1803 i Kalundborg. G. 1 29/10 1757 m. *Cathrine Christine Krag*, f. 1736 i Tranekær, død 20/8 1760 (Vejstrup). G. 2 m. *Johanne Marie Ruud*, begr. 4/2 1787 i Sæby (Løve herred), 32 år.
 Købmand i St. Petersborg, 1765 grosserer i Kbh., 1765–66 ejer af herregården Tiselholt på Fyn, 1766–84 Nøragergård.
 3 børn af 1. ægteskab, 1 barn af 2. ægteskab.¹⁷
- 24-25 *Hans Knudsen*, f. 26/4 1724 i Roskilde (Dom), død 9/8 1803 i Kbh. (Helligånds). G. 1 20/10 1751 i Kbh. (Garnisons) m. *Gjertrud Bortvig*, døbt 26/5 1729 i Kalundborg, begr. 6/7 1757 i Kbh. (Helligånds). G. 2 dec. 1757 m. *Benedicte Sophie Frich*, døbt 29/3 1728 i Slemminge, død 4/7 1791 i Kbh. (Helligånds), 64 år.
 1751 ansat i danske kancelli, 1771 registrator, 1780 arkivar og chef for arkivkontoret.
 3 børn af 1. ægteskab³², 1 barn af 2. ægteskab.
- 26-27 *Gabriel Rude*, f. 18/10 1744 i Kgs. Lyngby³³, død 13/2 1802 i Vallø. G. 19/7 1774 i Fakse m. *Gertrud Kirstine Gøtzsche*, f. 2/9 1740 (Karrebæk), død efter 1802.
 Gartner på herregården Rosenlund (navn fra 1789: Rosendal), senere Gisselfeld og fra 1784 på Vallø.³⁴
 Foruden nr. 13 to ugifte døtre.
- 28-29 *John Miller* i Skotland (?)³⁵.
 Nærmere om ham og hans hustru ikke oplyst.³⁶
- 30-31 *Hans Michael Cappel*, f. 12/8 1752 i Kbh. (Holmens), forlist ved Norges sydkyst natten til 6/11 1798 under hjemrejse fra Vestindien. G. ca. 1777 m. *Kirstine Pedersdatter*, døbt 24/3 1736 i Rønne, begr. 19/6 1809 i Slagslunde (hun g. 1 med en skibskaptajn Smidt, med

hvem hun havde 3 børn³⁷). På St. Croix fik Cappel 2 døtre med frimulat *Susanna Uytendahl*³⁸, døbt på St. Croix 3/11 1774 (måske 1773), død 10/7 1847 i Christiansted. Hun, der på sine ældre dage ejede 3 ejendomme i Christiansted, havde børn med 2 andre andre hvide mænd (1, en datter med Jacob Heegaard, 1761–1804, toldkasserer og planter på St. Croix³⁹ og 3, en søn med styrmand, exam. jur. Peter Abraham Wittrog, 1771–1813).

Skibskaptajn i Kbh., borgerskab 23/4 1777²³. Ejede det endnu stående hus, Kongens Nytorv 24, hjørnet af Store Kongensgade. I 1790'erne flere gange på Vestindienfart, hvorunder han opholdt sig længere tid på St. Croix.

Tiptipoldeforældre

32-33 *Christian Hansen Garde*, f. 1681 i Frederikstad i Norge, død 26/1 1743 i Kbh. (Frue) (søn af postmester i Frederikstad, rådmand sst. – 1674 byfoged – Hans Christensen G., fntl. fra gården Vestre Gahre i Spangereid⁴⁰ i Kristianssand stift, død tidligst 1707⁴¹, og Edele Frantsdatter⁴²). G. 1 23/7 1708 i Kbh. (Frue) m. Anne Lauritsdatter, begr. 20/8 1711 sst., 31 år. G. 2 10/2 1712 i Kbh. (Frue) m. *Wilhelmine Jørgensdatter Reerslev*, begr. 21/6 1757 i Kbh. (Trin.), 67 år.

Overvisitør ved toldvæsenet i Kbh.

3 børn af 2. ægteskab.⁴³

34-35 *Hans Friboe*, f. ca. 1675, død 18/12 1747 i Fladstrand. G. 8/2 1730 på Anneberggård (Højby sogn) m. *Anna Dorothea Wildenrath*, f. 2/8 1712 sst., død 19/10 1784 i Vig (dt. af kancelliassessor Christian W. til Anneberggård og Wibeche Margrethe Welding), hun g. 2 m. generalmajor Friderich Wilhelm von Schindel (1690–1755).

Officer; 1725 kaptajn og chef for Odsherreds kompagni af Nordsjællands nationale infanteriregiment.

6 børn.⁴⁴

36-37 *Anders Jensen*, død 20/5 1768 i Regstrup i Nr. Jernløse sogn, 70 år. G. m. *N.N.*, død 10/4 1783 i Holbæk, 83 år.⁴⁵

Smed i Regstrup.⁴⁶

Flere børn.

38-39 *Lars Pedersen Lund*, død 4/10 1751 i Kbh. (Trin.). G. m. *Anna Pedersdatter*, død 4/6 1787 i Kbh. (Trin.) 79 år. Hun g. 2 31/8 1752 (Trin.) »i sit hus i Møntergade« m. svineslagter Johan Conrad Becker, død 24/10 1787 i Kbh. (Trin.), 72 år. ,

Svineslagter i Antonistræde, senere Møntergade.

3 børn.

- 40-41 *Ivar Pedersen Qvistgaard*, f. ca. 1683 på Sønder Qvistgård i Vejrum sogn, død 22/5 1764 på Skikkild (Vejrum) (søn af Peder Andersen, Sønder Qvistgård, og Maren Nielsdatter). G. ca. 1718 m. *Kirsten Madsdatter Dahl*, døbt 10/9 1693, død 3/1 1789 (dt. af Mads D. på Overdal i Vejrum).
Ejer af gården Skikkild i Vejrum sogn.
6 børn.⁴⁷
- 42-43 *Jens Jørgensen*, døbt 5/3 1700⁴⁸, begr. 13/10 1780⁴⁹ (Bogense) (søn af fynsk degn Jørgen Pedersen Montanus). G. 1724 m. sin arbejdsgiver Ditlev Withards søster Anna Dorthe Withard, f. 1680, død febr. 1734. G. 2 30/3 1734 m. *Christiane Ulrikke Borring*, f. 1707, død 1772 (dt. af herredsfoged i Lund-Skam herred Søren B.).
Købmand i Bogense.
Flere børn.⁵⁰
- 44-45 *Claus Johansen Plum*, døbt 16/11 1669 i Kbh. (St. Petri), død 26/9 1739 (søn af økonom ved børnehuset på Christianshavn Johan P. og Else Margrethe Bülche). G. 1 1703 m. *Agnethe Kellinghusen*, f. 1675, død 1736 (dt. af urtekræmmer i Kbh. Daniel K. og Cathrine Dam). G. 2 m. Anna Marie Klingenberg.
Sognepræst for Vettterslev og Høm.
9 børn af 1. ægteskab⁴⁷.
- 46-47 *Dines Christian Krag*, f. 12/12 1683 i Magleby på Langeland, død 4/5 1749 i Tranekær (søn af sognepræst i Magleby Frank K. og Elisabeth Sophia Rosenstjerne). G. m. *Christiane Zumbildt*, f. ca. 1702, død 1780, begr. 12/4 i Tranekær (dt. af kapt. Jochum Christopher Z. og Cathrine - - -).
Sognepræst i Magleby, senere Tranekær og Tullebølle, fra 1744 ejer af herregården Brolykke. – Hustruen var »kendt som grev Frederik Ahlefeldts elskerinde«⁵¹, og erhvervede ved hans hjælp herregården Hjortholm på Langeland (»Grevinden af Hjortholm«).
6 døtre, 1 søn.⁵²
- 48-49 *Christen Knudsen*, f. ca. 1679, død 10/3 1738 i Roskilde (Dom). G. 1 26/9 1700 sst. m. Cille Bertelsdatter, g. 2 15/12 1712 i Kbh. (Helligånds) m. *Bodil Damianidatter Steendorph*, f. ca. 1683 i Stenmagle, død 27/9 1728 i Roskilde (Dom) (dt. af sognepræst til Stenmagle og Stenlille Damianus Wilhelmsen S. og Bodil Hansdatter Schade), g. 3 3/8 1729 m. Helvig Cathrine Paulin, f. 1704 i Kalundborg, død 27/5 1730 i Roskilde (Dom) (dt. af købmand Ove P. og Helvig Cathrine Munkgaard), g. 4 26/9 1731 i Roskilde (Dom) m. Bodil Nielsdatter Andeløv ell. Anderløv(e), begr. 29/12 1749 i Roskilde

(Dom), 55 år (dt. af forvalter ved det adelige frøkenkloster Niels Christensen A. og Else Jacobsdatter Steenhoff) (hun g. 1 m. Johan Aagesen, g. 3 m. prokurator Lorentz Broegaard, død 1777).

Ridefoged (forvalter) ved Københavns Universitets gods ved Roskilde.

6 børn af 2. ægteskab, 1 søn af hvert af de 2 sidste.⁵³

- 50-51 *Johan Adolph Frich*, f. omkr. 1670, død 4/7 1736 i Nykøbing F. G. marts 1727 (Musse) m. »francesse« *Marguerite Julie Sevin*, f. 12/7 1700 i Kbh. (fransk reformert), død sst. 14/2 1780 (Helligånds) (dt. af parykmagermester Pierre S. og Françoise Guerin).

1689–97 sekonløjtnant i Prins Georgs regiment, i 1720'erne ridefoged på herregården Bramsløkke på Lolland. 1732 regne- og skrivemester ved latinskolen i Nykøbing F.

2 døtre blev voksne.⁵⁴

- 52-53 *Lars (Lauritz) Jensen Rude*, død 29/10 1766 i Vindbyholt (Roholte sogn), 68 år. G. 1 m. N. N., død ca. 1740⁵⁵, g. 2 m. *Amalie Margrethe Clausen*, død 29/3 1801 »i Søndermarken« (Frederiksberg), 78 år.⁵⁶

Gartner på Sorgenfri hos prinsesse Sophie Hedvig og fortsatte efter hendes død i marts 1735 i tjeneste hos kongen, fra 1742 kronprins Frederik (V). Entlediget 1748 i tilslutning til Frederik V's overladelse af Sorgenfri til sin moster Sophie Caroline, enkefyrstinde til Ostfriesland. Modtog fra 29/9 1748 en pension på 150 rdl. årlig fra Partikulærkassen.^{57,58}

2 børn i 1., 4 i 2. ægteskab.

- 54-55 *Henrik Gøtzsche*, f. 1706 i Krempe i Holsten, død 13/5 1755 (Karrebæk). G. 1 m. *Margrethe Nielsdatter Pors*⁵⁹, begr. 17/4 1743 (Karrebæk), g. 2 m. Christiane Frederikke Plesner, f. 1710, død - - - (dt. af sognepræst til Skellerup-Ellinge Hans Philip P. og Else Mathiasdatter Reutze).

Forvalter af Saltø, Harrested og Førslev godser på Sjælland.

4 børn af 1. ægteskab og 4 af 2. ægteskab.⁶⁰

- 56-59 ikke oplyst.

- 60-61 *Bent Christensen Cappel*, døbt 27/11 1695 i Kbh. (Holmens), begr. sst. 6/6 1770 (søn af koffardiskipper i Laksegade Christian Hansen C., død 4/6 1734, 85 år, og Berethe Bendtzdatter, begr. 28/2 1736, 77 år). G. 1 m. Anna Magdalene Hansdatter, begr. 14/11 1737 (Holmens), 40 år, g. 2 16/5 1738 (Helligånds) m. *Anna Magdalena Michelsdatter*, begr. 29/3 1776 (Holmens), 60 år (steddatter af maler Hans Michael Harder⁶¹).

Koffardiskipper i Kbh. (Laksegade) og Lysestøber.

5 børn blev voksne.

62-63 *Lucas Uytendale, baron v. Bretton, død på St. Croix 25/2 1786, eller hans søn i ægteskab m. Marie Boudewyn Johannes Balthasar U., død 1779, eller hans ældste søn af 2. ægteskab m. Margrethe Moth Frederik Moth U. (1752–1813).* – En af disse fik barnet Susanna (nr. 31) med samboinde (3/4 neger) *Charlotte Amalie Bernard, f. på St. Croix ca. 1753, død i Christiansted 7/5 1856.*⁶² Hun var slavinde og tilhørte i 1770'erne og 80'erne baron Lucas.⁶³ 1788 tilhørte hun generalauditør og kasserer L. Egtved, hvis svoger John Ayres samme år blev gift med Gertrud Uytendale, og blev 1793 solgt på auktion til fordel for den borttrømte Eigtveds bo. Her blev hun købt af sin »svigersøn« Hans Cappel (nr. 30), som frigav hende kort efter⁶⁴. Amalie Bernard havde endnu en datter Lucie Assenius (1777–1869), der først fik fribrev 14/12 1795.³⁸

Lucas Uytendale kom 1750 fra St. Thomas til St. Croix, hvor han efterhånden erhvervede flere plantager og andre ejendomme. 30/12 1763 optaget i adelsstanden som Baron von Bretton.⁶⁵ Måske er han ikke fader til Susanna Uytendahl; men i så fald er han farfarer og dermed stamfader til den vestindiske efterslægt.

Noter

Eengang for alle henvises f.s.v. angår slægten Garde til Elvius og Hiort-Lorentzen: *Danske Patriciske slægter I*, 1891 s. 126 ff, f.s.v. angår Knudsen til H. F. Garde: *Universitetets Ridedoged i Roskilde Christen Knudsen og hans nærmeste Efterkommere*, Persh. T. 1967-68 s. 139-53, og f.s.v. angår de vestindiske forfædre til samme: *Samboinden Charlotte Amalie Bernard og hendes Efterkommere indtil 5. led*, Persh. T. 1971, s. 211-27.

1. Louis Bobé. *Efterladte Papirer fra den Reventlowske Familierekreds*, VII s. 470 ff og samme: *Antegnelser til Henrik Steffens' »Was ich erlebte«* Persh. T., 1946, s. 1–24.
2. T. V. Garde: *Beskrivelse af Expeditionen til Julianehaab-District 1893* (særligt tryk af *Meddelelser om Grønland XVI*, 1894).
3. Se iøvrigt *Dansk biografisk leksikon* (DBL), 3. udg. V, s. 120-21.
4. Hans Georg Garde (1889–1984) gik også ind i marinen, hvor han blev premierløjtnant 1911, men fik sin livsgering i Det forenede Dampskibsselskab, hvor han i mange år var leder af passa-

gerafdelingen. Var desuden bl.a. radioamatør og medstifter af den danske statsradiofoni (nu Danmarks Radio) (se S. E. Pontoppidan og J. Teisen: *Danske søofficerer 1933–82*, Kbh. 1984, s. 148-49).

5. *Stamtavlen i Patriciske Slægter* har ligesom DBL, 1. udg., fødested Kbh., medens Th. Topsøe-Jensen i DBL, 2. udg. (1935) og i den samme år udkomne »*Officerer i den dansk-norske Sæetat 1660–1814 og den danske Sæetat 1814–1932*« har fødested Allinge, hvor moderen måske har været på besøg.
- 5a. Skibets besætning bekostede en mindesten på graven (*Politiken* 23/12 1885).
6. »På Orlogstogt til Vestindien for 100 år siden«, breve fra H. G. F. Garde, ved H. F. Garde, Kbh. 1962.
7. Se iøvrigt DBL, 2. udg. VII, 1935, s. 617-18.
8. Kommandør Alfred Garde (1858–1944), adjunkt, cand. teol. et mag. Peter Svane Garde (1866–1919), tekstilkonservator Anna Elisabeth Garde (1870–1966), 1920 gift Schmedes, og

- overmeteorologass. Agnes Garde (1876–1966).
9. Hirsch: Danske og norske Officerer 1648–1814 (RA) og Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen: Candidati og examinati juris m.m., II 1955, s. 11-12.
 10. 1842–45 formand for borgerrepræsentationen i Sæby; »var på mange måder forud for sin tid« (Sæby Købstads Historie, 2, af Ejnar Jakobsen, Sæby kommune 1970, s. 11).
 11. Se i øvrigt bl.a. Carøe: Den danske Lægestand 1786–1838, 1905, s. 112.
 12. Persh. T. 1971, s. 224.
 13. Sønnen H. G. Garde, Gothersgade 130 (nu gadenr. 89), oplyste ved hendes død (Hof- og Stadsrettens skiftekommission, forseglingsprotokol 1819, protokol 2, s. 212), at moderen opholdt sig hos ham på besøg, men boede i Farum. Familien har således allerede på det tidspunkt haft tilknytning til Farum, hvor H. G. Garde og hans mange børn senere beboede et gammelt hus neden for kirken, som efterkommere ejede indtil ca. 1960.
 14. C. A. Garde: Om mine Bedsteforældre og mine Forældre, manuskript i familieje.
 15. O. H. Clementsen: Fortegnelse over Flints Portrættstik, Kbh. 1924, nr. 41.
 16. Den ældste søn, den kendte kommandør og marinehistoriske forfatter Hans Georg Garde (1790–1875) (DBL 3. udg. V, s. 118-19) var slægtens første søofficer, og hans 2 ældre søstre blev begge gift med søofficer, iøvrigt 2 brødre, Conrad Woldemar Nielsen (1771–1819) og Peter August Nielsen (1774–1811), se det i note 5 anf. værk.
 17. Erhard Qvistgaard, Stamtavle over Slægten Qvistgaard fra Weirum, 2. udg. 1923, og Gerhard Grove: Slægten Plum, 1903.
 18. Sønnen Claus Peter Qvistgaard (1788–1871) blev grosserer og fattigforstander i Kbh.
 19. Persh. T. 1967-68, s. 149-51.
 20. 1/4 neger, jfr. engelsk »mustee«, barn af en mulat og en hvid.
 21. Persh. T. 1971, s. 220–21.
 22. De 2 yngste blev præster og har begge fået en talrig efterslægt.
 23. Borgerskabsprotokol 1749–84 (Kbh. stadsarkiv).
 24. Kirkebog for Nr. Jernløse beg. først 1743, men i de flg. år optræder ofte »Anders Smed« i Reistrup og hans kone.
 25. Vielsen ikke fundet; muligt Nikolaj, hvis vielsesprotokol er gået tabt; findes ikke i kopulationsprotokollen.
 26. Levede ved svigersønnens død nov. 1806. Begr. ikke fundet i Kbh. Muligvis identisk med Anna Marie Larsdatter, død 7/11 og begr. 14/11 1823 i Farum, 83 år (skulle dog i så fald være 88 år), jfr. note 13.
 27. Lavsprotokol for smedelavet 1749–1812 (Kbh. stadsarkiv). En broder Lars Andersen Reistrup blev 16/11 1765 optaget som frimester. Han var senere smed i Regstrup og blev i 1776 værts-husholder i Holbæk; en søn af ham Anders Chr. Reistrup, blev 1795 exam. jur. (Falk-Jensen og Hjorth-Nielsen III, 1957, s. 402, hvor fødestedet fejlagtigt er angivet som Sdr. Jernløse i stedet for Nr. J.).
 28. Skattemandtæl 1762, folketæll. 1787; han havde sidstnævnte år 2 smedevsvende og 3 læredrenge.
 29. Den ældste søn, Lorentz Rejstrup, døbt 8/8 1758 (Nikolaj), blev student 1779 og var nogle år omkring 1800 boghandler i Kbh. (hjørnet af Pilestræde og Sværtegade) og kasserer ved »Det stigende Livrentesocietet« (vejviser 1801), ca. 1809 lærer og senere skolebestyrer i Kbh. (Erslev: Supplement til alm. Forfatterlexikon, 1864). Han blev morfader til forfatteren og litteraturhistorikeren Otto Borchsenius (1844–1925), DBL 3. udg. II, s. 363-64) (Historiske Meddelelser om Kbh. 1921-22, s. 520 m. note 3).
 30. Dåben ikke fundet i Bogense; en broder blev døbt 26/3 1735; kirkebogen har la-

- kune 1736–38.
31. Kirkebog ikke bevaret.
 32. Persh. T. 1967-68, s. 145.
 33. Kirkebogen for Kgs. Lyngby (1646 ff) er meget vanskelig at tyde og har lakune for årene 1738–44. Gabriel Rude søgte 1790 optagelse i Enkekassen, men sognepræsten i Lyngby kunne »formedelst Mangel i Kirkens Ministerialbog« ikke bevidne, at Rude som påstået var født 1744. Hans endnu levende moder, boende Søndermarken på Frederiksberg, afgav imidlertid edelig erklæring om, at både faderen og dåbsvidnerne forlængst var døde, og at sønnen var født 28/10 1744 (Enkekassen nr. 2520, RA).
 34. H. Nilaus Jensen: Vallø Stiftshave og dens Gartnere gennem 200 År (Gartner-Tidende, 54. årgang 1938, s. 257–60).
 35. Ved dåb 9/12 1817 af James Millers søn John Henry (St. Thomas kirkebog for kulørte 1788–1813) nævnes som faddere bl.a. »John Miller sen. og jun.«.
 36. Iflg. en familietradition skulle hustruen høre til den skotske slægt Montrose.
 37. Om 2 døtre kan læses i Mogens Kai Nørregaard: Vedrørende fem portrætter i pastel af maleren Hornemann (Kulturminde, ny række IV. 1961, s. 211–23).
 38. Fribrev af 21/3 1786 (Mandtalen over frifarvede i Christiansted Jurisdiktion 1816, RA).
 39. Datteren Anna Elizabeth Heegaard (1790–1859) var generalguvernør Peter von Scholtens veninde og trofaste støtte gennem en lang årrække, se bl.a. H. F. Garde: Anna Heegaard og Peter von Scholten (Persh. T. 1958, s. 25–37). – I ægteskab med Dorcas Lillie Rogers fik Jacob Heegaard året efter datteren Maria (1791–1860), som blev g. m. den danske søofficer Hans Peter Holm (1772–1812), helten fra »Najaden« kamp mod englænderne ved Lyngør, og blev farmoder til lederen af Konebåds-ekspeditionen 1883–85, senere kommandør Gustav Holm (1849–1940).
 40. Ny oplysninger om Østre og Vestre Gahre er fremkommet i Olav Njerve: Spangereid, Folk i bygda gjennom tide- ne, 1965–68, hefte II, s. 71 ff. I en skattele- liste for Gahre fra 1594 nævnes bl.a. en skydsskipper Christen Garde (jeg tak- ker dr. phil. Dagmar Sivertsen, Oslo, for denne henvisning).
 41. Rentekammeret behandlede 19/2 1707 et forslag fra ham (Relations- og Reso- lutionsprotokol 8/1–30/6 1707, fol. 141-42, RA); sagen synes ikke afsluttet.
 42. Iøvrigt henvises til Martin Dehli: Fre- derikstad Bys Historie, Oslo 1960, I, s. 219 og flere steder, og til Th. Hauch- Fausbøll: Nogle Oplysninger om den ældste kendte mand af Slægten Garde, Personalhistoriske Samlinger, 1900– 13, II s. 127–32. Hauch-Fausbølls her udtalte formodning om, at Hans Garde – der i et bønsskrift fra 1704 nævner sin »svoger« biskop Gerner i Viborg – skulle have været gift (1 eller 2) m. Hen- rik Gerners søster Martha, om hvem iøvrigt vides, står fremdeles hen i det uvisse.
 43. Datteren Sophie Marie blev gennem sit ægteskab m. dr. med. Tobias Wirth mormoder til historikeren, bibliotekar E. C. Werlauff (1781–1871) se DBL 3. udg. XV s. 394–97, og E. C. Werlauff: Erindringer af mit Liv, Memoirer og Breve XIII, 1910, s. 6 ff.
 44. Se i det hele Paul Hennings: Slægten Frieboe, Persh. T. 1916, s. 231–41. Søn- nesønnen Frederik Caspar Conrad Fri- boe, f. 7/3 1767, døde 14/3 1846 i Lyngby (Friboeshvile) som slægtens sidste mand.
 45. I kirkebogen for Nr. Jernløse kaldes hun konsekvent »Anders Smeds Kone«, og ved hendes død hos sønnen Lars i Holbæk benævnes hun »Lars Rei- strups Moder«. Således kunne en gift kvinde i de tider gennem et langt liv for- blive anonym. Måske har hun heddet - - - Larsdatter.
 46. 1732 blev han optaget i smedelavet i

- Holbæk mod at svare sædvanlig afgift og tillige en anpart af byens skatter (Albert Thomsen: Holbæk Købstads Historie, 1936-37, bind 1, s. 414).
47. Se den i note 17 nævnte stamtavle.
 48. Emmy Larsen: Fra det gamle Bogense, Odense 1967, s. 66 ff, hvorfra også de øvrige oplysninger om ham og hans 2 ægteskaber hidrører.
 49. Det i note 48 nævnte arbejde har 1788, men kirkebogen har 1780 og anfører, at han var 80 år.
 50. Den ældste søn Søren (1735–1823), der antog navnet Borring, overtog senere den gamle købmandsgård i Østergade i Bogense.
 51. Danmarks Adels Aarbog 1946, tillæg s. 59-60; se om hende også »Danske Slotte og Herregårde«, anden udgave, 8, s. 360, 406 og 413.
 52. 4 døtre blev gift m. præster. – Sønnen Johan Christopher (1724–89), officer, blev 1759 adlet under navnet von Kragenskjold og blev 1768 gift m. hofbygmester Eigtveds datter Sophie Magdalene (1747–70); hun fødte ham en datter, der døde ugift, hvormed adelsslægten uddøde (D.A.A. 1946, tillæg s. 59-60).
 53. Persh. T. 1967-68, s. 142-44. Den yngste søn, Johannes Knudsen (1732-76) blev stamfader til en vidt forgrenet efterslægt i Norge (H. F. Garde: Ridefoged Christen Knudsen og hans efterkommere i Norge, Norsk slektshistorisk tidsskrift 1982, s. 396–413).
 54. H. F. Garde: Gamle Knudsens 2. ægteskab, 4 francesser og deres slægt (Persh. T. 1983, s. 1–13).
 55. Lars Rude fik 6/7 1740 tilladelse til at sidde i uskiftet bo med sine og den afdøde hustrus fælles, umyndige børn (Danske Kancelli, sjæll. registre 1739-40 nr. 264, RA).
 56. Hun boede 1801 hos datteren Mette Margrethe Rude og svigersønnen Rasmus Knudsen, »Opsynsmand over Søndermarken«. Hun må have kendt den unge Oehlenschläger.
 57. Kgl. resol. nr. 3 11/1 1749 (Partikulærkammer resol. protokol 1749, s. 2-4, RA), jfr. senest Partikulærkasseregnskab 1766, fol. 130. Ved kgl. resol. nr. 45 15/3 1767 (resol. prot. 1767, s. 112-13) bevilgedes der enken en pension på 50 rdl. årlig.
 58. Rude var maj 1751 blandt 15 ansøgere til en gartnerstilling på Jægersborg (Rentekammeret, relations- og resolutionsprotokol 1751 nr. 118, RA). – Om Lars Rude se i øvrigt H. C. Roede: Fortegnelse over Hofetaten (kartotek i RA) og E. Nystrom: Lyngby Sogn i Fortid og Nutid, 1934, s. 114-15 m. note s. 324. – Når Johannes Tholle anfører (»Jægersborg Slotshave og Allé« i Meddelelser fra historisk-topografisk Selskab for Gjentofte Kommune, 1932, s. 403), at Lars Rude blev antaget som gartner på Jægersborg efter Johan Arnet, ses dette ikke at have været tilfældet. Der var i 1738 tale om, at Arnet ikke kunne klare sig med den på den tid gældende ringe løn, hvorfor man – dersom der ønskedes en forandring – bragte Rude »som baade er habil og formuende« i forslag (brev fra regimentsskriver Thomas Hansen til kammerherre Gram, 19/8 1738, i pakke med papirer vedr. Eremitagen og Jægersborg, RA); men denne forandring ses ikke at være sket. – I sine sidste år virkede Rude som gartner på herregården Lindersvold. Den ældste søn Peder Rude, f. 1734, var ved faderens død gartner på skatmester Heinrich Carl Schimmelmans gods Ahrensburg i Holsten (skifteprotokol for Lindersvold og Strandegård godser 1707–71, LAK).
 59. M. Gøtzsche og Poul Gøtzsche: Stamtavle over Familien Gøtzsche, Fredericia 1925, hvortil i øvrigt henvises, har ikke efternavnet Pors, som imidlertid fremgår af dåbsattest 19/1 1790 for datteren Gertrud Kirstine ved ægtefællen Gabriel Rudes optagelse i Enkekassen, jfr. note 33.
 60. Fra 2 af disse nedstammer slægten

Gøtzsche.

61. Maleren N. A. Abildgaards første læremester (DBL 3. udg. I s. 25).
62. På sine gamle dage havde hun på sin væg portrætter af 3 baroner Bretton uden med vished at kunne sige, hvem af dem der var fader til Susanna (fortalt af efterkommere).
63. Ved testamentkodicil af 6/5 1785 bestemte baron Lucas, at Susanna efter hans død skulle frigives fra alt slaveri på vilkår, at hun i 6 måneder skulle forblive hos hans datter Gertrud, når hun blev gift (Christiansted Byfogedarkiv, registrerings- og vurderingsprotokol for borgere og plantere 10/2 1785 – 29/9 1789, RA).
64. Fribrev af 14/5 1793 (det i note 38 nævnte mandtal).
65. C. E. H. Schøller: Nogle oplysninger om Familien Baron von Brettons Oprindelse (Persh. T. 1916, s. 317–24).

Personalhistorisk Tidsskrift

udgives af *Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie*, hvis formand er landsarkivar, cand. mag. Hans H. Worsøe, Tækkerløkke 34 A, 6200 Åbenrå. Tidsskriftet redigeres af Samfundets skriftsudvalg ved redaktøren, cand. phil. Poul Steen, til hvem manuskripter bedes indsendt.

Abonnement kan kun tegnes ved indmeldelse. Foreninger og biblioteker kan optages som medlemmer. Indmeldelse sker ved henvendelse til sekretæren, arkivsekretær Finn Andersen, Grysgårdsvej 2, 2400 København NV, eller kassereren, Lise Lund, Filsofgangen 23, 2., 5000 Odense C.

Vejledning til forfatterne

Manuskripter indsendes til redaktionen i ét eksemplar, idet det forudsættes, at forfatteren selv beholder en kopi. Redaktionen påtager sig iøvrigt intet ansvar for indsendte manuskripter, billeder m.v.

Manuskripterne maskinskrives på A4-ark med normal linieafstand (1½ linieafstand) og bred margin. Noterne skrives for sig og nummereres fortløbende. Håndskrevne rettelser bør ikke forekomme. Forslag til evt. illustrationer og undertekster hertil vedlægges. Når manuskriptet er godkendt, og korrektur foreligger, kan rettelser mod manuskriptet, herunder udvidelse af tekst eller noter, ikke påregnes fulgt af redaktionen. Efter trykning har fundet sted, får forfatteren tilsendt 25 særtryk af artiklen gratis. Større oplag af særtryk kan bestilles og leveres efter regning.

Anmeldelser bør normalt ikke overstige en side og forsynes med overskrift, indeholdende forfatternavn, bogtitel, evt. undertitel, udgivelsessted og -år, forlag, sideantal og pris.

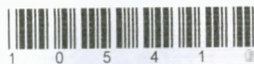
Redaktionens adresse: Poul Steen, Rudersdalsvej 52, 2840 Holte.

Udgivet med støtte af Statens humanistiske forskningsråd.

Sats: Syfoma Sats, Svendborg

Tryk: Special-Trykkeriet Viborg a-s

DIS-Danmark

ISSN 0300-3655